

teffab, paa en Tid, da man istedetfor kirkelig Straf iler med at tilbyde den kirkelig Velsig- nelse over det blot naturlige Ægteffab.

Fremdeles skal jeg med Hensyn til, hvad den høitærede Minister har ytret om, at Præs- terne kunne jo berolige sig ved og sige til Enhver: jeg udfører kun, hvad der efter Loven er mig paalagt, — tillade mig at gjøre op- mærksom paa, hvad det egentlig er, man for- langer af Præsterne, som dog vel skulle bevare Charakteren af at være Mænd af Ære. Det er kun saa rar siden, at det blev forlangt af mig, og strengt paalagt mig; da jeg forespurgte mig om, hvorledes jeg i et saadant Tilfælde skulde forholde mig, at vie 2 Baptister, et Til- fælde, hvorom der Intet fandtes i Lovgivnin- gen, heller ikke i Baptistforordningen, hvorfor? — fordi disse 2 Baptister nu vilde vies af en Præst i Statskirken. Nu have Baptisterne, som det viser sig, forandret deres Anskuelse, nu ville de ikke vies af en Præst af Stats- kirken. Og Lovgivningen synes villig til at betragte Præstens Stilling til denne Sag som noget aldeles ligegyldigt. Vilde de det, saa skulde Præsterne udføre det i Statskirken, ville de det ikke, nu, saa er det en anden Sag. Det forekommer mig dog, at, skulle Præsterne bevare Charakteren af Værdighed og Sandhed, nødes man til at indrømme dem Noget af det, den høitærede Minister gjentagende har betegnet som Subjectivitet; det forekommer mig, at det Religiøse vel overhovedet er det Subjective; det forekommer mig, at enhver Lov, der gaaer ud paa at give Troesfrihed, gaaer ud paa at gjøre det Subjective gjældende. Og det fore- kommer mig endelig, at mit Forslag ogsaa gaaer ud paa at gjøre Subjectivitetsens Ret gjældende indenfor saadanne Grændser, hvor den isorveien vitterligt er anerkjendt, og som jeg gjentagende har belagt med uimodsigelige Exempler, er i fuld Virksomhed, og hvor den vil blive indskrænket, dersom det Lovforslag, som foreligger, usorandret vedtages.

Endnu skal jeg bede om Tilladelse til at gjøre opmærksom paa, at, naar den augsburgske Confession, som dog aabenbart er Udtrykket for vor Kirkes Bekjendelse, aldeles Intet har mod det borgerlige Ægteffab, men erkjender det for en verdslig Sag, og man saa siger: ja, man

maa dog høre Folketirken selv, maaskee den vil sige, at den for sit Vedkommende ikke vil taale det, da betænker man ikke, at § 3 i Grund- loven siger: „Folketirken er den evangelist- lutheriske“, og at altsaa, dersom de hidtil- værende Medlemmer af den saakaldte Folketirke i et saadant Hovedpunkt, om hvad der er nød- vendig kirkeligt og hvad der er kirkelig frit og blot borgerligt, reeve sig løs ved en Majoritets- beslutning fra den augsburgske Confession, der- som de sagde: vi bryde os ikke om den 7de Artikel af den augsburgske Confession, men vi paalægge en kirkelig Straf, hvis Noget ind- gaaer borgerligt Ægteffab, da vare de med det Samme traadte ud af deres Stilling som Evangelist-lutheriske, og den første Betingelse for, at det kunde tilstedes dem, vilde være, at Sa- gen maatte gennemgaae alle de Former, der behøves for en Grundlovsforandring. Thi man kan ikke uden Videre blive ved at udgjøre den danske Folketirke, naar man paa et bestemt Punkt ganske aabenbart befin- der sig i ligefrem Modsetning til en Bestem- melse, som ved Grundloven er gjort karakteris- tisk for samme, idet den kaldes den evange- list-lutheriske.

Den ærede 5te Landstingsmand for 1ste Kreds (Orsted) har ogsaa med Hensyn til Præsternes Subjectivitet villet gjøre Udskilligt gjældende om, hvor hildende det skulde være, naar de fik en saadan Frihed, som jeg vil vide dem sikret. Det er altid saa: for den samvittig- hedsfulde og rettskafne Mand er det næsten al- tid lettere at lyde end at byde, at være bun- den til en vis Regel end at være fri. Men denne Fordeel kan han dog kun ønske til en vis Grad; der kommer et Punkt, hvor han maa forlange Frihed og finde sig i de Kampe og det Ansvar, den fører med sig. Og, hvad de Vanskeligheder angaaer, som Præs- terne ved den heromhandlede Indrømmelse maatte faae at kæmpe mod, da veed den høit- ærede Taler jo ligesaagodt som jeg, at det er en gammel Grundregel: de occultis non judicat ecclesia, at det er de aabenbare Udbrud af Fordærvelsen og ikkun de aabenbare, som Kir- kens Tugt har med at gjøre, men at Alt, hvad der ikke ganske vitterligt er, det kommer